

Činnost Svazu důchodců ČR v letech 2005 – 2008 (od 6. sjezdu)

dovolte mi, abych se pokusil v krátkém přehledu shrnout činnost SDČR za období od 6. sjezdu, který se konal v Lékařském domě dne 3. listopadu 2005 za účasti 101 delegátů ze 119 nahlášených a který zvolil novou Ústřední radu a Ústřední kontrolní a revizní komisi. Schválil usnesení a program, který bude zhodnocen i v mém přehledu. Bohužel sjezd neschválil připravené nové stanovy a musely zůstat v plném znění (bez možností doplnění např. názvosloví) stanovy z roku 2002.

Má zpráva může být stručná i proto, že každoročně naši funkcionáři mají k dispozici Výroční zprávu, řada sdělení je pak v pravidelně vycházejícím „Zpravodaji“, který všechny organizace dostávají zdarma a dále tyto „Zpravodaje“, obdobně jako zápisy z Výkonné rady a Ústřední rady jakož i další důležité informace jsou na našem webu (www.rscr.cz – rubrika Svaz důchodců).

Nemohu opomenout tu skutečnost, že již 3. rokem vycházejí noviny „Doba seniorů“ a že po dva roky byl v provozu náš zpravodaj na Teletextu TV Nova. Z finančních důvodů – požadavek na 50.000,- Kč ročně bez sponzora, nás přivedl k tomu, že jsme Teletext zrušili. Nezáměr byl rovněž u představitelů našich krajských rad, kde nám do dnešního dne vážne spojení na e-mail, tak jak by v dnešní době bylo žádoucí.

Informovanost o činnosti SDČR se v posledních třech letech přesto podstatně zvýšila a potvrzuje to i ohlas, který naše organizace ve veřejnosti získala a v tomto trendu musíme pokračovat. Není potřebné zdůrazňovat, že právě se zvyšujícím se počtem starobních důchodců i seniorů v ČR a v celé Evropě roste význam seniorských organizací a tím také postavení a poslání Svazu důchodců. Naše organizace jako nestranické občanské sdružení patří k nejstarším v ČR a v příštím roce dosáhne dvaceti let činnosti. Chce-li si zachovat své postavení, musí bezpodmínečně dodržovat svoji **objektivitu a nestranickost** a sdružovat všechny v duchu svého významného hesla: **Důhodci důhodcům, aby nikdo nebyl sám.**

Jak byl plněn program SDČR od r. 2005?

Zásadní body seniorské politiky proklamované nejen v usnesení 6. sjezdu, ale také v Programu byly vedoucími představiteli SDČR předkládány v jednáních a požadavcích všem představitelům, se kterými SDČR sám, ale především v rámci Rady seniorů ČR, jednal. Během tohoto období bylo jednáno několikrát na MPSV, Min. zdravotnictví, dále na Ministerstvu školství, kultury a s vedením politických stran v parlamentu (jednání se Stranou zelených se připravuje). Všeobecně je známo i jednání 1. října 2007 s prezidentem republiky – materiály byly zveřejněny a já jen bodově připomínám 6 bodů, které byly předloženy:

1. Soustavné zhoršování sociálního postavení českých seniorů (valorizace, nízký poměr průměrných důchodů k průměrné mzdě, staro- a novo-důchodci apod.).
2. Charakter mezigeneračních vztahů a mediálně utvářeného obrazu třetí generace v české společnosti.
3. Celospolečenské využití potenciálu generace třetího věku
4. Potenciální fenomén skokového nárůstu „bezdomovství“ – otázka bydlení, sociální byty
5. Reformy zdravotnictví – dostupnost, kvalita, finančně nesnižovat životní úroveň seniorů

6. Financování seniorských organizací - poradenství, výchova, organizace

Plnění programu SDČR diskutovalo i zasedání Ústřední rady a velmi kriticky se stavělo ke zhoršování životní úrovně seniorů a dopadu reforem na seniory. Musíme si také přiznat, že požadavky důchodců nejsou vždy akceptovány a jsou opomíjeny. Zde ovšem nutno zdůraznit, že jde o problémy politiky státu, že je nutná akceptace politickými stranami a že nelze tyto požadavky – ať jde o bydlení, snižování životní úrovně, zvyšování nájemného, inflace, jízdné, zvýšení cen vstupenek na kulturu atd.atd. řešit jen ve SDČR či RSČR. Mám za to, že cestou není ani připojení se organizací SDČR k petičnímu řízení – např. k peticím KSČM Hodonína apod. či posuzování reforem zdravotnictví z hlediska politické opozice.

Rada vlády pro seniory je bezesporu orgánem, který je přínosem pro naši generaci a naše – i když skromné zastoupení – nám dává možnost k problémům hovořit. Všichni znáte Národní program přípravy na stárnutí na roky 2008 – 2012. Není to návod, jak se někteří funkcionáři domnívají, ale koncepce nejen pro politické orgány, ale i pro nás, jak se na stáří připravit a které problémy řešit. Nejsou to jen prázdná slova, ale materiál, který musíme akceptovat i v naší práci a v oblastech prevence zdraví, v celoživotní výchově, problémech bydlení, sociální politice a také ve vlastním životě a ve své činnosti naplňovat. Naši zástupci v této Radě zdůrazňují myšlenku, že péče o seniory není jen sociální politika pro 10% seniorů, ale také zabezpečení dobrých životních podmínek pro zbývajících 90% seniorů, kteří jsou schopni žít samostatně ve svých domácnostech a mají vlastní život, své vrstevníky a své organizace a dovedou se zapojit do života ostatních vrstev občanů. Musíme se bránit i diskriminaci starší generace.

O poslání naší vrcholné **organizace Rady seniorů ČR** – není potřebné dlouze hovořit. Za 3 roky činnosti se jasně projevila její potřeba a také dobrá spolupráce SDČR s RSČR. Chceme-li za naše zájmy a potřeby bojovat a jednat – tak musíme v **nestraničné organizaci jednotně**. O činnosti RSČR jste informováni, naši funkcionáři jsou aktivními členy a řadu jednání na nejvyšší úrovni nemůže vést SDČR (máme 1% všech starobních důchodců za členy). Noviny, poradenství, ale i zřizování Rad seniorů krajů či statutárních měst pro podporu a spolupráci s touto organizací jasně hovoří.

Hodnocení SDČR

Základní a městské organizace jsou našimi základními kameny, které určují život a činnost SDČR. Jejich aktivita, rozsah činnosti atd. závisí nejen na členech, ale především na obětavosti funkcionářů. Jsou to ti, kterým patří **naš největší dík**. Nebudu zde uvádět čísla – počty setkání, besed, přednášek, návštěv divadel, zájezdů, nelze zapomenout na cvičení, zájmové kroužky (esperanto, šachisté, pěvecké kroužky), jsou veliké a záleží opravdu jen na organizaci. Mají své postavení v obcích a městech, mají podporu starostů i politiků. Hovoří do komunální politiky, zúčastňují se komunitního plánování a některé z nich (např. Brno) se podílí i na alternativní pečovatelské činnosti.

Zkrátka tyto organizace jsou základem a i nově zvolené orgány by těmto organizacím měli věnovat největší podporu. Odstupující vedení těmto organizacím a jejím představitelům ze obětavou a dobrou činnost děkuje.

Krajské organizace – Krajské rady. Vznikají postupně a jejich činnost je opravdu rozdílná. Záměrem bylo, aby tyto střední články řízení zajišťovali finanční prostředky od hejtmanů – což se všem nedaří a zejména aby pomohly ve vytváření nových organizací. Asi nejtěžší úkol a tak je tu velká otázka – jak dále?

Má cenu Krajská rada, která vede dvě organizace? Není to zbytečné, když vznikají jako partner krajů Rady seniorů ČR v krajích: Máme již RS v Hradci Králové, Vysočině, Zlíně a

postupně přistoupí další kraje. Vedle toho si nedovedu představit bez KR SDČR, kde je na 10 organizací a kde koordinace a společná jednání jsou přínosem (Praha, Ústí, Hradec Králové, Vysočina atd.). Máme dost kvalitních a obětavých funkcionářů? Nepoučili jsme se ze Středočeského kraje?

Diskutujeme o Krajských radách SDČR a věřím, že najdeme řešení a že se postupně naplní záměr, proč Ústřední rada je navrhovala zřizovat.

Práce **Ústřední a Výkonné rady** tj. vrcholných orgánů SDČR určovala z velké části život a jednání SDČR. **Ústřední rada se sešla celkem 11x** a prakticky schválila nejen hospodaření ústředí, ale i všechny důležité materiály a jednání ústředí. Vzpomenul bych zde nejen zájezd do Bruselu (pozdání europoslance MUDr. Maštálky), který byl spojen se setkáním se seniory v Belgii a v Kolíně nad Rýnem. Stejně úspěšné byly **čtyři** setkání funkcionářů a to v Brně a Hradci Králové, jejichž počátek již byl v minulém období a které přispěly nejen k širší diskuzi, ale i k vzájemnému poznání funkcionářů jednotlivých krajů. Je škoda, že setkání v Brně a poslední v Hradci Králové nebylo 100% navštíveno. Konečně i poslední výjezd do Martina doplnil tento způsob práce a znamenal navíc spolupráci se seniory Slovenska.

Nelze rovněž opomenout, že jsme získali pro všechny organizace paušál na **Ochranném svazu autorů** – platíme na 18.000 Kč ročně.

Výkonná rada se sešla celkem 28x a to naposled i s předsedy KR na Kladně. Je na Vás, delegátech, abyste posoudili práci jak **Ústřední**, tak **Výkonné rady**. Pokud bych měl jako předseda práci jednotlivých členů hodnotit, tak plné absolutorium – pokud chcete jedničku, by získaly jen místopředsedkyně PhMr. Čiháková a vedoucí rekreace Donátová. Ostatní odvedli kus práce (Ing. Pospíšil při vedení KR, Větrovský, Kalábek, Egermaier v zahraničních stycích, tisku či finanční komisi – ale to, že nejsou z Prahy jejich nepřítomnost bylo znát.

Všem členům VR srdečně děkuji a věřím, že své zkušenosti využijí v další práci.

Stejně upřímně děkuji ÚKRK s p. Choltou v čele. Konečně jsme měli orgán, který po 6 let pracoval a z funkce neodstupoval jak to bylo dříve.

Sekretariát se konečně podařilo (přes marné dřívější snahy) umístit a vybavit tak, aby mohl dobře přispět k vedení SDČR. Byl často kritizován a to i předsedou v konkrétních případech. Evidence, archivace i reagování na podněty mohlo být často lepší – ale chtělo to i aktuální pomoc všech členů ÚR a VR a ne na krajských konferencích bez přítomnosti pracovníků jen nekonkrétně kritizovat. Uvádím to proto, že i ve SDČR se uhnízdil český zvyk: kritizovat, ale neuvádět způsob zlepšení či pomoci.

Proto dovoluji, abych pí Pechové, vedoucí pracovníci a účetní, pí Švarcové – pokladní, pí Procházkové – sekretářce a všem dalším, které se do práce zapojily poděkoval a jsem rád, že je od práce má někdy ostrá slova neodradila.

Sekretariát je vybaven i na e-mailové dopisování – jsou tak připraveni všichni předsedové krajských rad a dalších organizací?

A na závěr k sekretariátu: Můj dík za 6 let patří i pí PhMr. Haně Čihákové. Víím, že bez ní by se někdy chod zastavil a třeba „Zpravodaj“ nevyšel. Patří k zakládajícím členům a škoda, že nemáme ve Stanovách „čestné“ členství – navrhoval bych jeho udělení.

Naše **zahraniční styky** se rozšířili – nejen zájezdy, ale i aktivní účasti v Německu (Berlin, Erfurt, Luckenwalde), v Polsku (zásluhy Moravskoslezského kraje) a na Slovensku. Naše činnost v **Euragu** se prohloubila a p. Větrovskému patří dík za organizaci setkání představitelů Euragu v Mariánských Lázních – je škoda, že spory, které v Euragu jsou – nám v další práci nepřispívají. I zde má nové vedení SDČR otevřené dveře a je na něm, **zda najde jiná spojení či jinou mezinárodní organizaci.**

Zviditelnění SDČR v mediích se zlepšilo co do množství, ale pořád není na takovém stupni jako bychom si přáli. „Zpravodaj“ je hodnocen dobře, stejně tak jako většina „novin“ vydávaných organizacemi. Webové stránky patří k hodně navštěvovaným – údajně nejvíc z webu RSČR.

Naše vystoupení bylo jak v TV, tak i v rozhlase a počet zpráv o nás v „Době seniorů“ si můžete zkontrolovat – stále je toho málo. Tisková komise – Větrovský, ale i pí. Ježková a v poslední době redaktor Vácha se snaží – ale chce to více lidí a větší profesionalitu. I zde v diskuzi můžete vystoupit. Já jsem své názory již několikrát zveřejnil. V krajích máme řadu dobrých příkladů – Frýdek-Místek, Hradec Králové či Ústí n. L. Co tak přizvat novináře z krajů na ústředí?

Konečně celá činnost SDČR nezávisí jen na lidech, ale často i na **finančních prostředcích**.

Rád bych zde i tuto problematiku shrnul.

Rozpočet SDČR je vyrovnaný a spočívá na 20% z příspěvků tj. 10,- Kč, dále na získaných prostředcích z provozních nákladů rekreační komise a na grantech a dotacích. Jedině tyto peníze nám umožňují zaplatit odměny sekretariátu, zaplatit nájem, spoje ale i internet, nemluvě o tisku „Zpravodaje“ či cestovním. Toto vše hlídá finanční komise, schvaluje Ústřední rada a kontroluje ÚKRK.

Hospodaření SDČR je uvedeno ve výročních zprávách jednotlivých roků a schváleno nejen Ústřední radou, ale i ÚKRK. Pro informovanost: příjmy včetně nadací v r. 2007 byly 757 691 Kč a výdaje 733 573 - zisk r. 2007 24 118 Kč

Stav k 1. 7. 2008 - doplní pí. Pechová

Jedním z důležitých bodů programu 6. sjezdu bylo **rozšířit členskou základnu** a založit nové organizace. Zde jednotlivé kraje, ale i funkcionáři zůstali hodně dlužní. Počet organizací nestoupá, řada organizací vykazuje nižší počet členů a překvapující jsou značné rozdíly mezi jednotlivými kraji.

Uvádíme v přehledu počet organizací a počet zakoupených známek – průměr za 3 roky (rozdíly v jednotlivých letech jsou statisticky nevýznamné)

	organizace	2005	2008	počet členů
1	Praha hl. město	29	15	2170
2	Středočeský kraj	9	8	805
3	Jihočeský kraj	6	5	1366
4	Plzeňský kraj	9	2	1862
5	Karlovarský kraj	3	3	1475
6	Ústecký kraj	9	10	4388
7	Liberecký kraj	3	6	635
8	Královéhradecký kraj	10	9	2435
9	Pardubický kraj	3	3	592
10	Vysočina	8	7	2486
11	Jihomoravský kraj	6	8	2655
12	Olomoucký kraj	2	2	280
13	Moravskoslezský	3	3	1304
14	Zlínský kraj	3	2	91
	Česká republika	103	93	22541

Prakticky se počty za posledních let nemění a diskutovat proč a jak zvýšit počty členů záleží jediné na organizacích a především na krajských radách. Je zajímavé, že tam, kde mají organizace program a obětavé funkcionáře, tam organizace pracují. Vzpomeňme jen

Frýdek-Místek, Ostravu, Břeclav, Brno, Hradec Králové, Náchod, Jihlavu, Nově Město na Moravě, Kladno, Plzeň, M. Lázně, Ústí, Most, Příbram, Č. Budějovice a další. Tam se počet členů někdy i zvyšuje a hlavně organizace má své pevné postavení i ve městě.

Máme řadu velkých měst kde organizace nemáme a domníváte se, že jedna či dvě organizace na města jako Brno, či Ostrava je dostatek?? Často naše organizace nahrazují dobře pracující kluby důchodců.

Konečně počet necelých 23.000 členů SDČR z celkového počtu evidovaných v Radě seniorů ČR (320.000) není trochu málo?? Chceme být mluvčími seniorů, když je nás jen 1% ze všech starobních důchodců? Nezachrání to ani návrh z Hodonína přijímat do SDČR mladší.

Cíl: Zvýšit počet členů a organizací SDČR a to v celé ČR.

Jak dále v SDČR?

Předně pokračovat tam, kde to jde na výsost dobře, tj. v základních a městských či regionálních organizacích. Tam je potřebné nalézt obětavé a schopné funkcionáře a získat finanční prostředky, prostory – klubovny a takovou náplň činnosti, aby nám členové přicházeli a ne odcházeli.

Dále je potřebné jednat co nejvíce a to zejména na krajské a ústřední úrovni a v těsné spolupráci s Radou seniorů ČR také se všemi politickými stranami jak v komunální, krajské, tak celostátní politice, aby život seniorů (nebo chcete-li důchodců) byl na úrovni, která je v jiných zemích Evropy. Jde nám nejen o výši a valorizaci důchodů, o bydlení, o kvalitní a dostupnou sociální a zdravotní péči, ale také o soustavné vzdělávání, kulturu, společenský život či turistiku, zájezdy, zájmovou činnost atd.

Naše snahy v tomto směru se musí projevit i mediálně, ve vládní Radě pro seniory, ale i na vědeckých odborných konferencích a seminářích.

Naše činnost musí být nestranná a to pro všechny seniory (či důchodce), tak jak to máme ve stanovách. Ve vlastní organizaci musíme i ctít pravomoc, která je dána strukturou. Na krajích jednáme s krajskými činiteli, ústředí jedná na úrovni státu a v místech a městech se starosty a primátory. Proč to někteří naši funkcionáři neumí dodržovat?

Předkládám tuto zprávu jako předseda, který po 6 letech odchází – jak jsem již oznámil v r. 2007 – z vrcholné funkce. Pokud se mi něco podařilo a pokud najdu následovníky, kteří v tom budou pokračovat, budu potěšen a spokojen. **Jsem přesvědčen, že stáří není nemoc, ale etapa života, ve které stojí za to žít.**

Nemusíte se vším souhlasit co jsem hlásal a uvedl – od toho je diskuze. Diskuze má však svoji formu a tou je i slušnost a ctít názory jiných.

Na závěr **děkuji všem za spolupráci** a věřím, že i senioři v ČR nejsou jiní, jak senioři v ostatních zemích Evropy se kterými jsem se setkal a od nich i učil.

Prof.RNDr.PhMr **Jan Solich**, CSc,

Hradec Králové - Praha září 2008

PS. **Děkuji za Vaše dotazy a připomínky na adrese: solichj@seznam.cz**